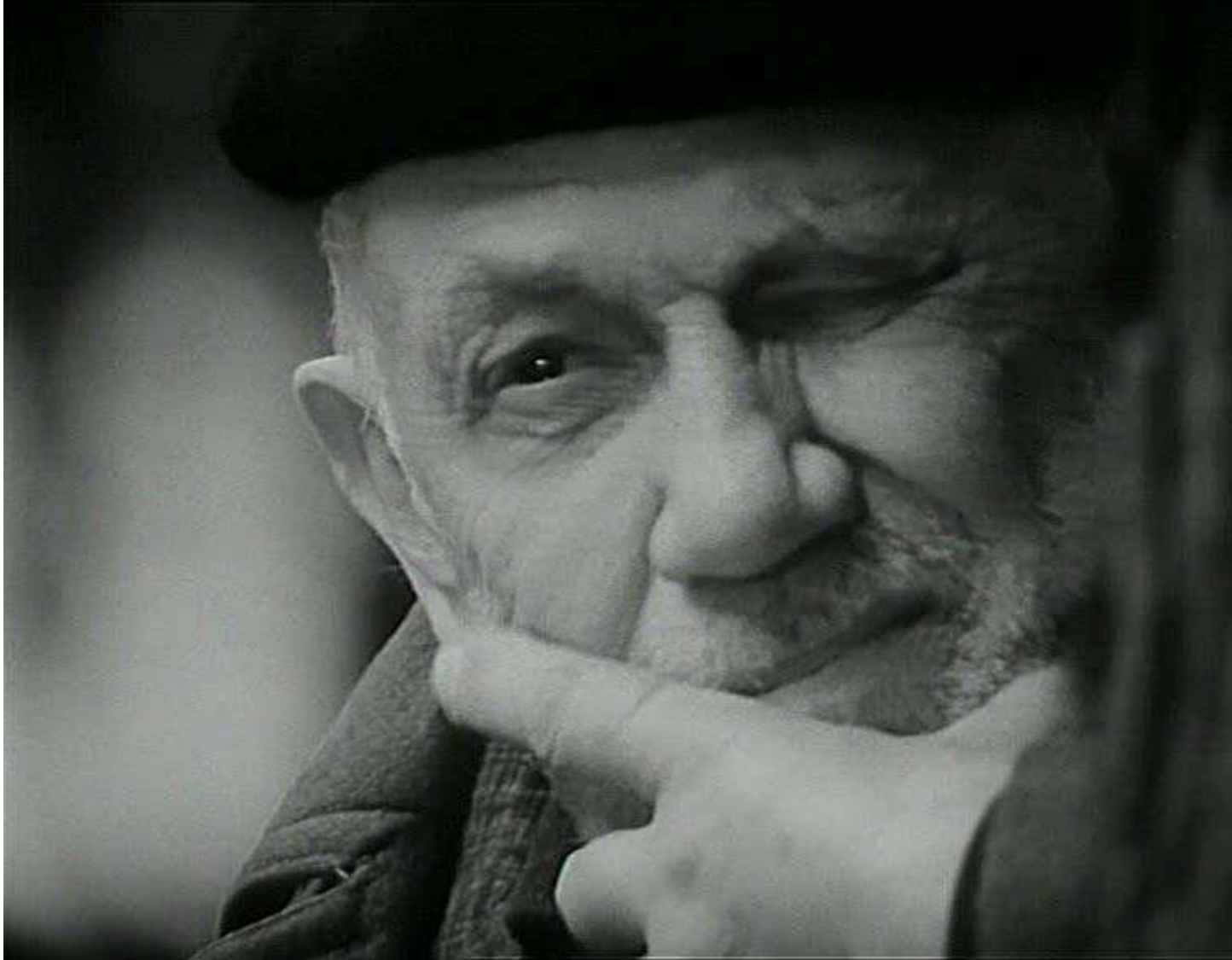

Josef Sudek «εσωτερικές» φωτογραφίες

παρουσίαση

Δαμιανός Μωραΐτης

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Η παρουσίαση δημιουργήθηκε για τις ανάγκες των σεμιναρίων 2020-2021 της Ομάδας Φωτογραφίας της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Λεβαδείας.

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

- Στο σημερινό θέμα, θα παρουσιάσουμε μια μικρή αλλά στοχοθετημένη επιλογή από το ευρύ και πολυδιάστατο έργο του Josef Sudek, προσπαθώντας, κόντρα στις τάσεις της εποχής, να δείξουμε πως υπάρχουν και άλλοι τρόποι και άπειρα θέματα, εκτός από τη φωτογραφία δράσης ή δρόμου, για να κάνεις Φωτογραφία.
- Ο Josef Sudek αποκαλείται ο «ποιητής της Πράγας». Μοιάζει πομπώδης τίτλος αλλά . . . για όποιον ξέρει, έστω στοιχειωδώς από ποίηση και φωτογραφία, είναι απόλυτα ακριβής.
Ο Sudek ήταν ένας άνθρωπος απλός. Πάντα με χιούμορ και καλή διάθεση. Αλλά δεν εξωτερίκευε τα βαθύτερα αισθήματα του, τον εσωτερικό του κόσμο παρά μόνο με τις φωτογραφίες του. Αυτό μπορεί να το πετύχει κάποιος μόνο αν, όπως ο Sudek, χρησιμοποιήσει τη μεταφορά, τη μετωνυμία και τα υπόλοιπα εργαλεία της ποίησης καθώς επίσης το συμβολισμό, και την υπερρεαλιστική αποτύπωση της πραγματικότητας.
Για όλους αυτούς τους λόγους δεν πρέπει να προσπαθούμε να καταλάβουμε τον Sudek αλλά να τον νιώσουμε. Να νοιώσουμε αυτό το ιδιαίτερα εσωτερικό μήνυμα που προσπαθεί να μας μεταδώσει, ειδικά με τις φωτογραφίες που βλέπουμε σε αυτήν την παρουσίαση.
- Όπως είναι γνωστό ο Sudek στρατεύτηκε στον Α! Παγκόσμιο Πόλεμο όπου έχασε το δεξί του χέρι. Ένα δείγμα του χιούμορ του: Στη μητέρα του αρχικά έγραψε πως τραυματίστηκε ελαφρά, στη συνέχεια της έγραψε πως είναι λίγο πιο σοβαρά και τέλος όταν επέστρεψε με κομμένο χέρι της είπε «Σκέψου πως μπορούσα να είχα χάσει το κεφάλι μου».
- Μετά την επιστροφή του, όπως είναι γνωστό, εγκατέλειψε το επάγγελμα του βιβλιοδέτη και γράφτηκε σε μια σχολή φωτογραφίας και τελικά, ευτυχώς για μας, ασχολήθηκε αποκλειστικά με τη φωτογραφία φτάνοντας την Τέχνη της Φωτογραφίας σε υψηλά επίπεδα.

- Όμως τον Sudek τον κυνηγάει ο πόλεμος. Έρχεται και ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος και η Γερμανική κατοχή της Τσεχοσλοβακίας και έτσι αναγκάζεται να εγκαταλείψει εντελώς τις περιπλανήσεις του σε δημόσιους χώρους και στις εξοχές της Πράγας. Ο Sudek αναγκαστικά «αποτραβιέται» λοιπόν, κατά κάποιο τρόπο, κάνοντας μια στροφή στην «εσωτερικότητα» κυρίως για πρακτικούς λόγους που τον αναγκάζουν να ασχοληθεί με μικρές σκηνές από το σπίτι του , από τις αυλές φίλων του ή με νεκρές φύσεις πράγμα βέβαια που έκανε και πριν αλλά και μετά τον πόλεμο.
- Όμως επιμένει στην άμεση σχέση της φωτογραφίας με την «πραγματικότητα» - ενός καθαρά φωτογραφικού χαρακτηριστικού- με τη απόδοση του «πραγματικού», με ότι σημαίνει για κείνον πραγματικό και αυτό είναι η εσωτερικότητα του, την οποία πρέπει να νοιώσουμε, και καθώς το δικό μας «εσωτερικό» είναι προφανώς διαφορετικό, δεν μας αποκαλύπτете με μια ματιά. Ότι ακριβώς συμβαίνει και με την ποίηση δηλαδή.
- Η σειρά με τα παράθυρα και οι «νεκρές φύσεις» εκφράζουν τον ψυχισμό του Sudek και την ουσία της φωτογραφικής του ματιάς και αποτελούν το απόσταγμα της φωτογραφικής του δημιουργίας.
- Στα «Παράθυρα» ειδικά, που είναι φωτογραφίες τραβηγμένες από το παράθυρο του εργαστηρίου του που βλέπει στον κήπο, το ίδιο το παράθυρο είναι πάντα ορατό κι έτσι είναι σαν να αντιπαραβάλλονται δύο κόσμοι, ο εξωτερικός κι εκείνος του φωτογράφου, που χωρίζονται αλλά και που ενώνονται μέσα από το συνήθως υγρό τζάμι. Το παράθυρο γίνεται έτσι ένα σκηνικό, που όμως, επειδή είναι εμφανές το πλαίσιο, μεταβάλλεται σε μια «νεκρή φύση»
- Ο Sudek φαίνεται να αναδεικνύει την μυστική ζωή των πραγμάτων και να μεταμορφώνει τα άψυχα αντικείμενα σε κάτι πολύ σημαντικό. Ο Sudek, μελέταγε για ώρες τα αντικείμενα που φωτογράφιζε και κυρίως επέμενε πάρα πολύ στο κατάλληλο φως, για μένα θα μπορούσε να του αποδοθεί και ένας ακόμη τίτλος: **Ο μάγος του φωτός.**

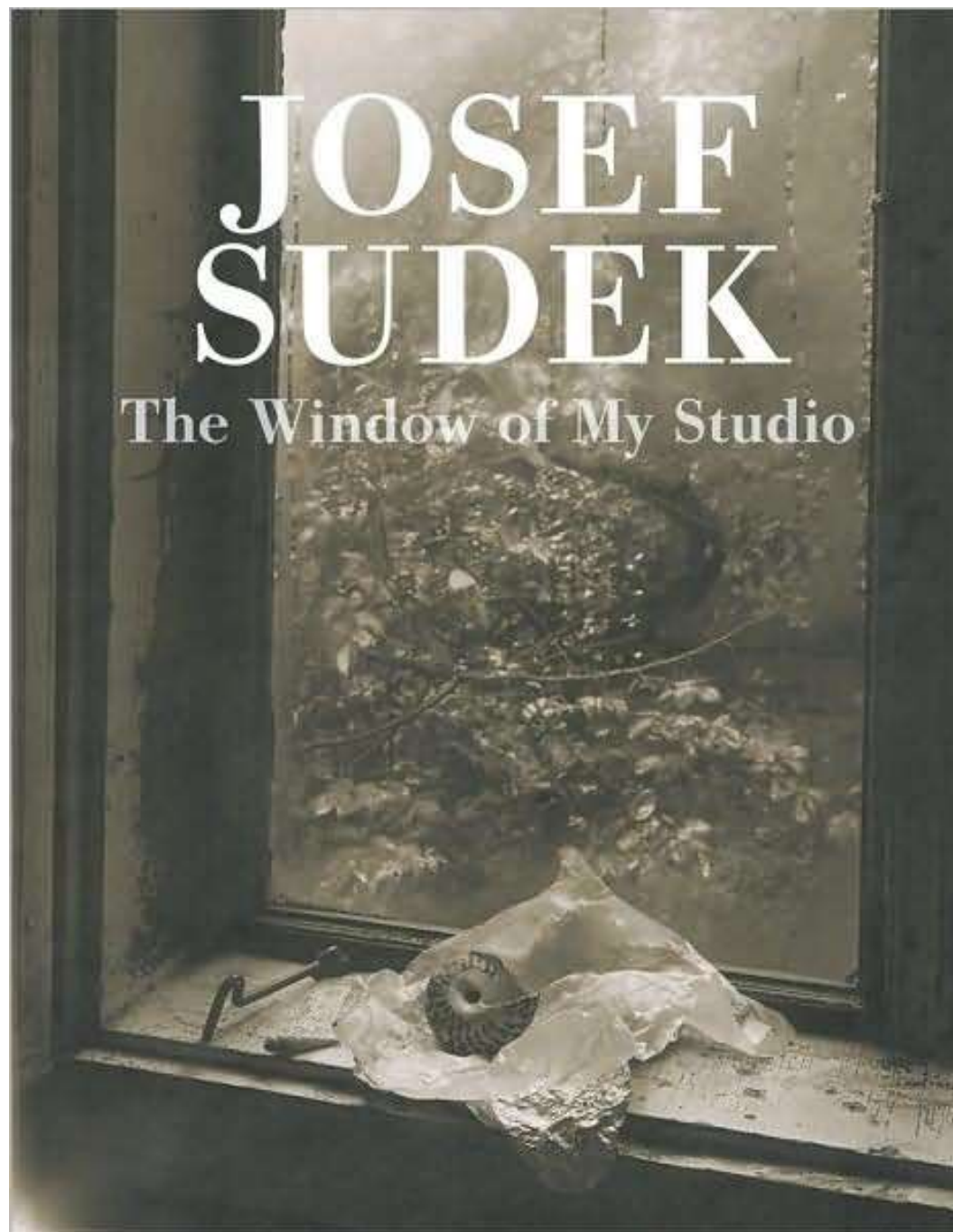
Κλείνω με μερικές ρήσεις του:

- «Εκείνη την εποχή δεν ήξερα ακόμα ότι όλο το μυστήριο έγκειται στα σκοτεινά μέρη, στις σκιές. Ο Ruzicka μου έλεγε συχνά: να εκθέτεις (εννοεί χρόνους και διαφράγματα) για τις σκιές, τα υπόλοιπα έρχονται μόνα τους. Είχε δίκιο. Αλλά δεν ήξερα ακόμα με ποια τεχνική θα μπορούσα να το κατακτήσω αυτό».
- Έλεγε επίσης : «Τα πάντα γύρω μας, είτε ζωντανά είτε άψυχα, μπορούν να προσλάβουν στο μάτι ενός τρελού φωτογράφου ποικίλες όψεις, έτσι που ένα φαινομενικά άψυχο αντικείμενο, ζωντανεύει μέσα από το φως ή από το περιβάλλον του. Κι αν ο φωτογράφος έχει λίγο μυαλό στο κεφάλι του, τότε ίσως μπορεί να συλλάβει κάτι απ' όλα αυτά. Υποθέτω ότι αυτό είναι που ονομάζουμε λυρισμό».
- Το πλέον σημαντικό: **«Πιστεύω πολύ στο ένστικτο. Είναι λάθος να το αποκοιμίζουμε προσπαθώντας να γνωρίζουμε τα πάντα»** με άλλα λόγια όταν θες να ασχοληθείς πραγματικά με μια οποιαδήποτε τέχνη ξεκόλλα από τη λογική.

Δαμιανός Μωραΐτης

Συνδέσεις

- <https://fotografes.gr/home-gallery-archive-2-2-2-7-2/>
- Google: tinyurl.com/y5owymkx

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

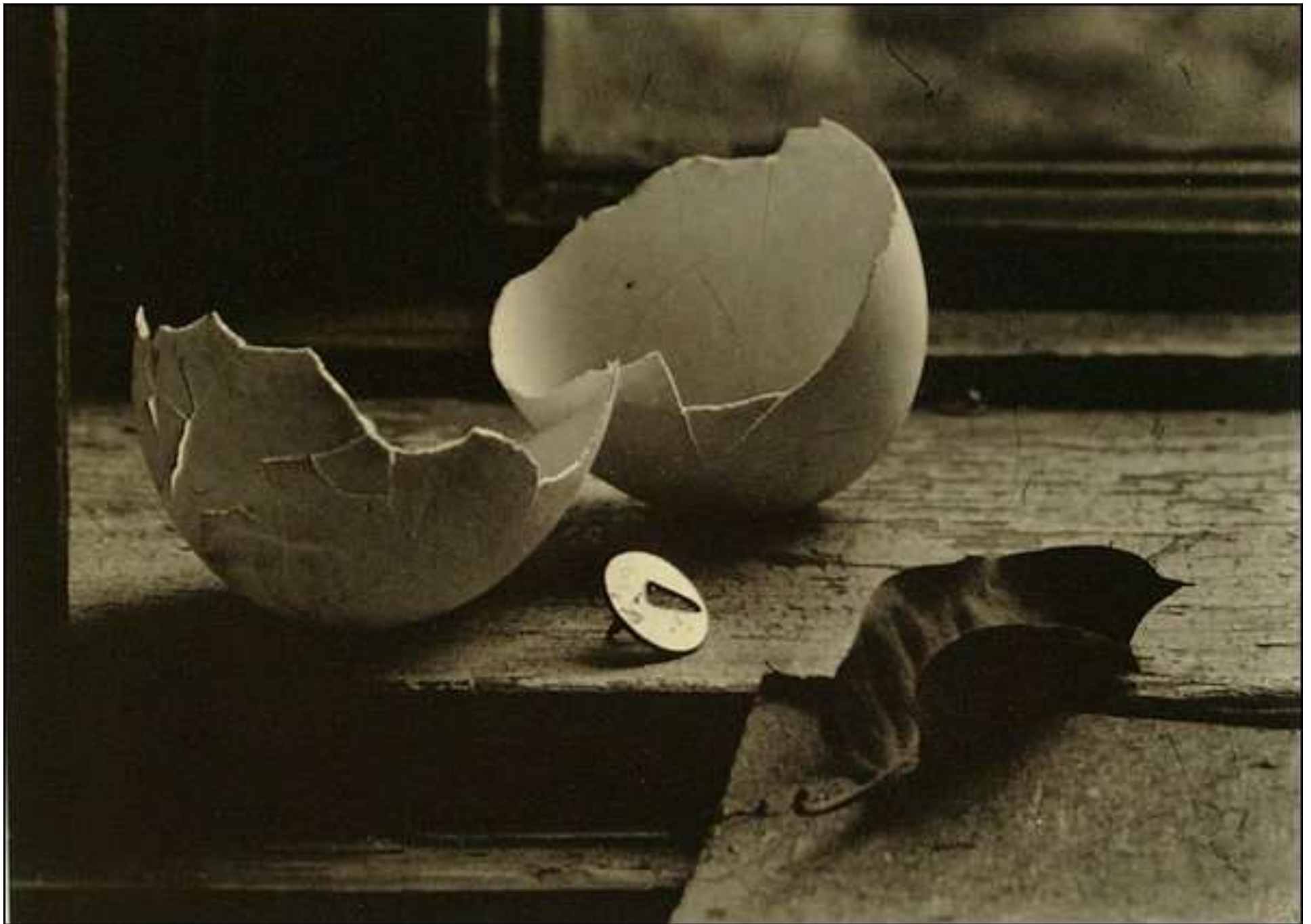
Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

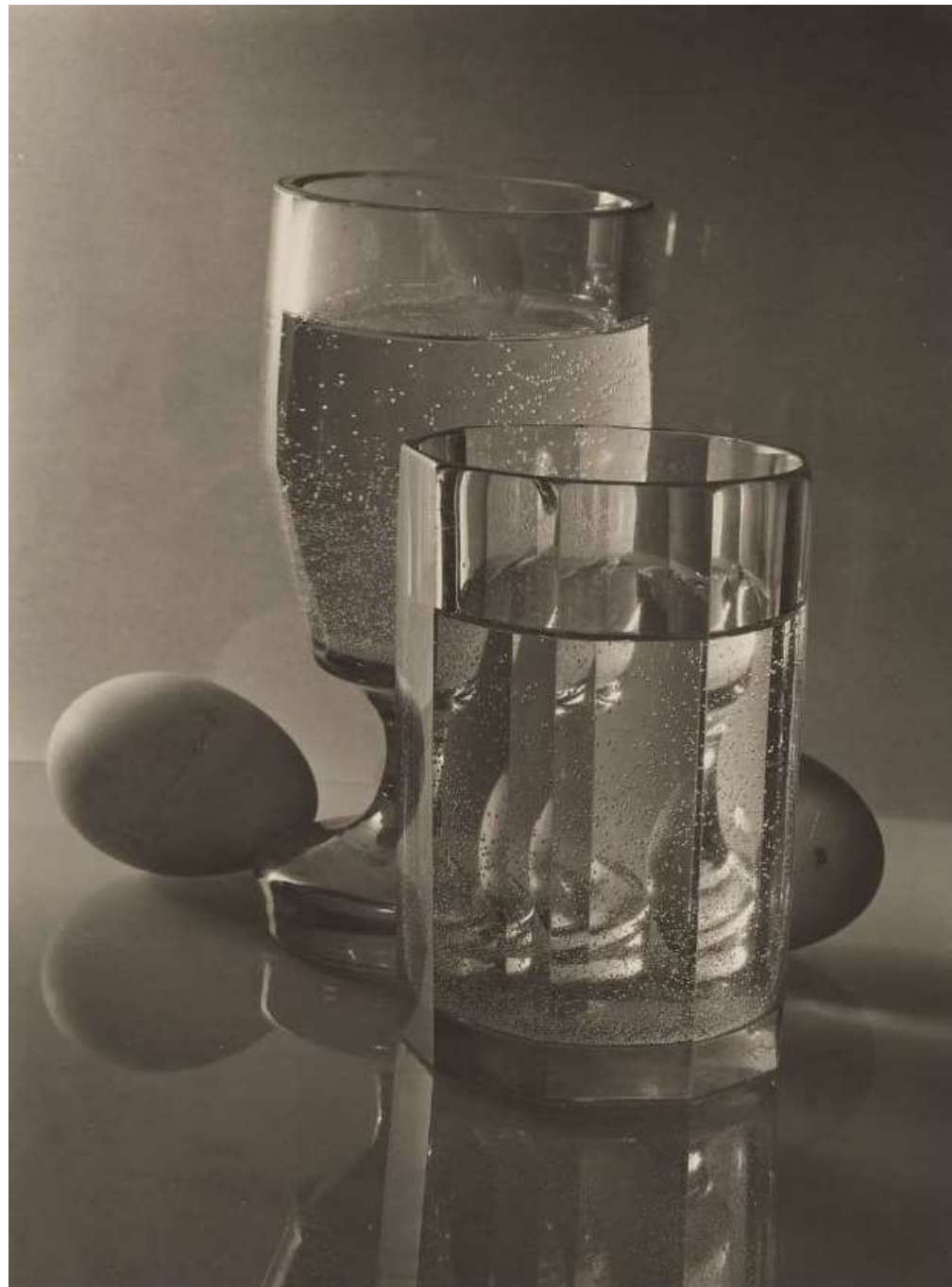
Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

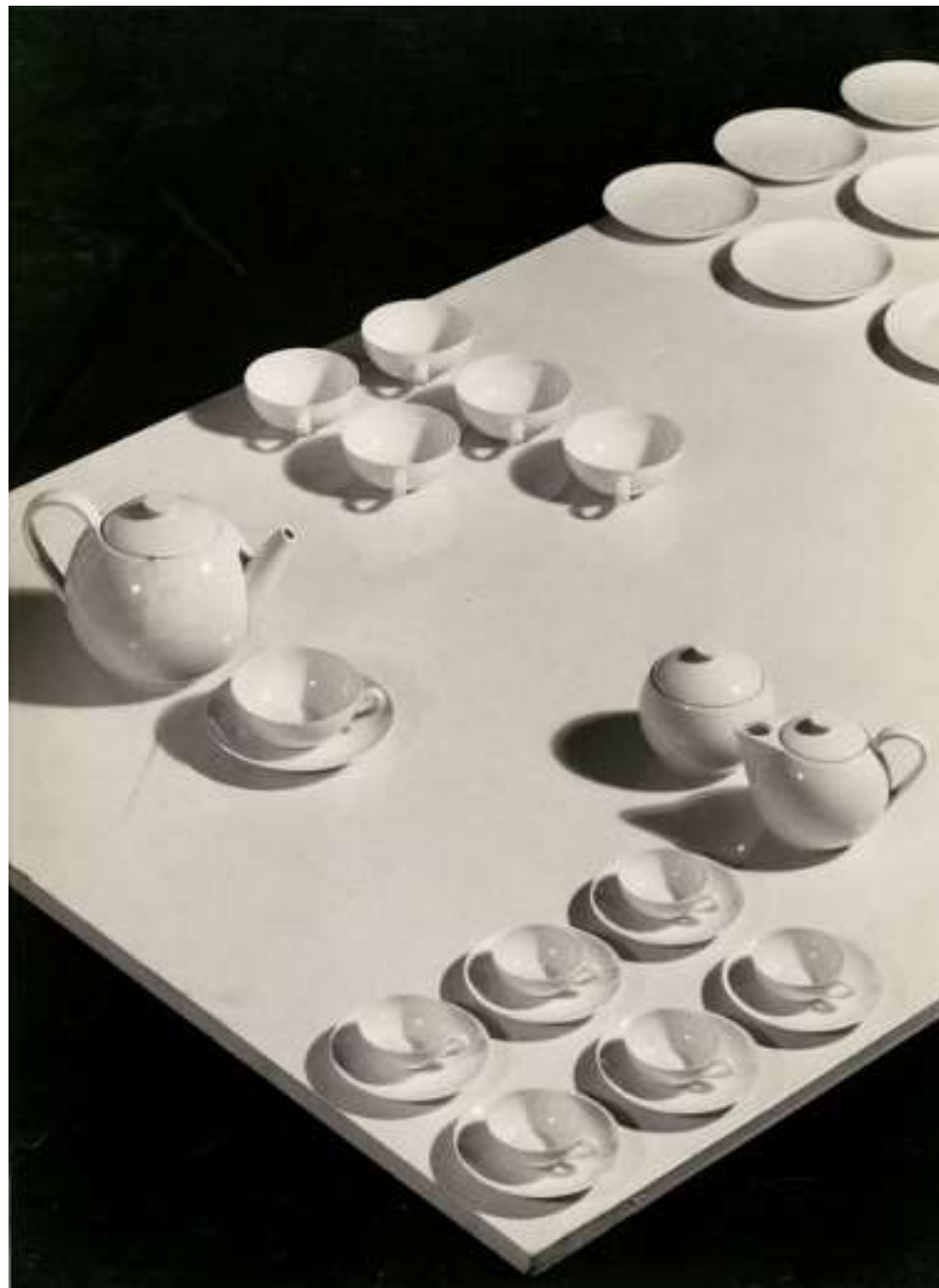
Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ